

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์*

OPINIONS OF INMATES ON WELFARE ARRANGEMENTS IN
MEDICAL CORRECTIONAL INSTITUTION

เมวิการ์ณ แก้วจันทร์

Mewikarn Kaewjun

ภิรดา ชัยรัตน์

Pirada Chairatana

เกวลิน ศีลพิพัฒน์

Kevalin Silphiphat

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University, Thailand.

Email: mewikarn.k@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้ว ที่มาใช้บริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 165 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดแบบ Taro Yamane โดยกำหนดเกณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าสถิติร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ F – Test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงจะมาทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Sheffe โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้ต้องขังที่มี อายุ ระดับการศึกษาก่อนต้องโทษ และอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่แตกต่างกัน

---

* Received: 5 April 2021; Revised: 10 May 2021; Accepted: 12 June 2021

ในขณะที่ผู้ต้องขังที่มีประเภทความผิดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความคิดเห็น, ผู้ต้องขัง, การจัดสวัสดิการ

Abstract

This research is a quantitative research. The objectives were: 1) to study the opinions of inmates on the welfare provision in correctional hospitals; 2) to compare the opinions of inmates on the welfare provision of correctional hospitals, classified by personal factors. The samples used in the study were already inmates in the final case. The 165 people who came to use the services in correctional hospitals were obtained by using the Taro Yamane sizing method by setting the criteria of the sample group at the 95 percent confidence level with a 5 percent error. as a questionnaire data analysis was performed by statistical percentage, frequency, mean and standard deviation Hypothesis test with statistic F – Test used to test the difference between personal factors with mean of 3 groups or more by one-way ANOVA analysis. Paired with the Sheffe method, the statistical significance was set at the .05 level. The results revealed that 1) Opinions of inmates on welfare Arrangements in Medical Correctional Institution The overall level is at a high level. 2) Inmates who are of age, education level before sentence and occupations before punishment were different. They had no different opinions on welfare Arrangements in Medical Correctional Institution. While inmates of different crime categories have different views on welfare Arrangements in Medical Correctional Institution statistically significant at the .05 level

Keywords: Opinions, inmates, Welfare Arrangements

บทนำ

การจัดสวัสดิการให้กับประชาชนในประเทศไทยได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอันเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งสวัสดิการเป็นการบริการเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรมและเป็นไปตามมาตรฐานทั้งด้านการศึกษาสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัยการทำงาน การมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรมและการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนควรจะได้รับ และมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการทางสังคมทุกระดับ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม, 2546) เช่นเดียวกับผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน จำเป็นต้องได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตเหมือนกับประชาชนทั่วไปเนื่องจากมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ย่อมมีความต้องการเหมือนกับมนุษย์ธรรมดาทั่วไป ถึงแม้จะอยู่ในระหว่างการคุมขังก็ตาม แต่ก็ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไป สวัสดิการที่ผู้ต้องขังพึงได้รับจึงเป็นบริการที่ทั้งเรือนจำและทัณฑสถานจัดให้เพื่อให้ผู้ต้องขังดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามอัตภาพและได้รับการอำนวยความสะดวกในเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามสมควร ซึ่งประกอบไปด้วย สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ (กรมราชทัณฑ์, 2562)

กรมราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวงยุติธรรม ปัจจุบันมีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมเสียของผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรเพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่ของกรม ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพและจิตใจที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติ โดยสังคมให้การยอมรับ (กรมราชทัณฑ์, 2561) โดยมีทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมเป็นโรงพยาบาลแห่งแรกและแห่งเดียวของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นเรือนจำที่ทำหน้าที่พิเศษ คือให้การควบคุมผู้ต้องขังและให้การรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยจากเรือนจำทั่วประเทศไทยให้เทียบเท่าประชาชนทั่วไป ซึ่งสถิติการเข้ารับการรักษาพยาบาลต่าง ๆ (ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ , 2563) 1. หอผู้ป่วยจิตเวช มีหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีอาการทางจิต ที่ต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้ต้องขังอื่นในเรือนจำได้ มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 240 ราย 2. หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย มีหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยก่อนและหลังผ่าตัดทางศัลยกรรมทั่วไป มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 480 ราย 3. หอผู้ป่วยอายุรกรรมและไอซียู มีหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยอายุรกรรมและผู้ป่วยวิกฤติที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 600 ราย 4. หอผู้ป่วยเรื้อรังชาย มีหน้าที่รักษาผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อวัณโรคแยกโรคติดต่อจากผู้ต้องขังทั่วไป มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 180 ราย 5. หอผู้ป่วยโรคอายุรกรรมแทรกซ้อน มีหน้าที่รักษาผู้ป่วยที่มีปัญหาโรคติดต่อและภูมิคุ้มกันบกพร่อง มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 150 ราย 6. หอผู้ป่วยหญิง มีหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วยหญิงที่มีการเจ็บป่วยต้องรับการรักษาที่โรงพยาบาลทุกราย มียอดผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาตลอดทั้งปี จำนวน 580 ราย

ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มีอีกภารกิจที่สำคัญ ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้ คือดำเนินการพัฒนาสวัสดิการผู้ต้องขัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง ที่จะได้รับสวัสดิการใน

ด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุม เช่น สวัสดิการขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย อาหารปริมาณที่เพียงพอ ที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะอนามัย เครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอ และยารักษาโรค สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง และสวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ สวัสดิการต่าง ๆ เหล่านี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ต้องขัง เป็นส่วนช่วยให้พัฒนาคุณภาพชีวิตภายใต้การคุมขังดีขึ้น ลดอัตราการความเครียดกับผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังสามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุขภายใต้การคุมขัง และเป็นการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้มีคุณภาพเทียบเท่างานราชทัณฑ์ระดับสากล

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสวัสดิการของผู้ต้องขังเป็นสิ่งสำคัญทำให้ผู้ต้องขังได้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าผู้ต้องขังมีสวัสดิการที่พึงได้รับเพียงพอและเหมาะสมคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังก็จะดีตามไปด้วย ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการได้รับสวัสดิการของผู้ต้องขังซึ่งประกอบไปด้วยสวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง และสวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ จึงทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้นเพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาสวัสดิการของผู้ต้องขังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องประชากรที่ใช้ในการศึกษาการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการและรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้ว ที่มาใช้บริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 165 คน โดยทำการเก็บข้อมูลการศึกษาในเดือนมีนาคม - เมษายน 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม วัตถุประสงค์ที่ต้องศึกษา แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง เกิดจากการศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎี โดยแบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ก่อนต้องโทษ อาชีพ ก่อนต้องโทษ และประเภทความผิด โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ มีจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ได้แก่ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย 4) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการ โดยใช้แบบสอบถามตามมาตรวัดแบบ Likert Scale

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักทางวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

2. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อการตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงจุดประสงค์ของการวิจัยและสอดคล้องกับวิจัยหรือไม่ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดในเรือนจำกลางคลองเปรมที่เคยใช้บริการรักษาพยาบาลที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 30 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องแล้ว จึงนำเอาแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) และประมวลผล เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้ว ที่มาใช้

บริการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

3. ค่า F – Test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่

ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมผู้ต้องขังคิดได้ชัดเจนแล้วที่มาใช้บริการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เห็นด้วยกับการจัดสวัสดิการของทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดคือ สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ($\bar{x} = 4.37$) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรองลงมาคือ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย4) ($\bar{x} = 4.34$) และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ สวัสดิการด้านการศึกษา ($\bar{x} = 3.89$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่มี อายุ ระดับการศึกษา ก่อนต้องโทษ และอาชีพ ก่อนต้องโทษแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ผู้ต้องขังที่มีประเภทความผิดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำแนกตามประเภทความผิด เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Sheffe ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำแนกตามประเภทความผิดเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ($\bar{x} = 4.434$) มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ แตกต่างจากผู้ต้องขังที่มีความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ($\bar{x} = 4.255$) และ ผู้ต้องขังที่มีความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ($\bar{x} = 4.434$) มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ แตกต่างจากผู้ต้องขังที่มีความผิดผู้ต้องขังที่มีความผิดเกี่ยวกับเพศ ($\bar{x} = 4.199$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้วที่มาใช้บริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เห็นด้วยกับการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดคือ สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ($\bar{x} = 4.37$) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรองลงมาคือ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย4) ($\bar{x} = 4.34$) และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ สวัสดิการด้านการศึกษา ($\bar{x} = 3.89$) ตามลำดับ เพราะโดยบริบทของโรงพยาบาลสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีบริการตรวจและรักษาสุขภาพให้กับผู้ต้องขังป่วยที่มาจากเรือนจำในเขตความรับผิดชอบของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ให้บริการโดยผ่านแผนกผู้ป่วยนอก ในวันและเวลาราชการ และผ่านแผนกฉุกเฉินในวันหยุดและนอกเวลาราชการ โดยจะผ่านการคัดแยกผู้ป่วยตามลักษณะโรค จัดลำดับความเร่งด่วนในการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และเมื่อคัดแยกผู้ป่วยแล้วจะแยกให้ผู้ป่วยได้พบแพทย์ที่เฉพาะและเหมาะสมกับโรคและอาการเจ็บป่วยของผู้ป่วยแต่ละคน ถ้ามีอาการที่สมควรนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลจะรับคนไข้ไว้เป็นผู้ป่วยใน โดยแยกผู้ป่วยตามลักษณะอาการและโรคที่ผู้ป่วยเป็น เพื่อการรักษาที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ สวัสดิการด้านการศึกษา อาจเป็นเพราะจำนวนหนังสือและตำราในห้องสมุดยังมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขังป่วยที่สามารถยืมหนังสือดังกล่าวมาอ่านได้ ควรมีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาเพิ่มเติมสำหรับผู้ต้องขังที่มีความประสงค์จะศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อเป็นการเปิดโอกาสด้านการศึกษาให้กับผู้ต้องขังที่สนใจเพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ จะได้นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจภายหลังการพ้นโทษเพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ อยากมีโอกาสในการศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ก่อนต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ ประเภทความผิด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้วที่มาใช้บริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เห็นด้วยกับการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดำเนินการอย่างเหมาะสมตามความต้องการของผู้ต้องขังที่มารับบริการ มีความครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ที่เป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต มีการดำเนินการจัดสวัสดิการเป็นไปตามมาตรฐานตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

สอดคล้องกับงานวิจัย ปณิตา ศรศรี (2560) ทำการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการของผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำกลางคลองเปรม ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสวัสดิการที่ได้รับอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ก่อนต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ ประเภทความผิด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ต้องขังที่มีความผิดเกี่ยวกับพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ และผู้ต้องขังที่มีความผิดเกี่ยวกับเพศ จะเป็นผู้ต้องขังที่มีโทษสูงและการเลื่อนชั้นในผู้ต้องขังประเภทความผิดดังกล่าวจะเลื่อนชั้นได้ยาก จึงอาจจะถูกจำกัดด้านร่างกายและพื้นที่ จึงอาจมีมุมมองต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ที่แตกต่างออกไปจากผู้ต้องขังที่มีประเภทความผิดอื่น

สอดคล้องกับงานวิจัย ศุภณัฐ แสนโคตร (2558 : 14) ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ต้องขังสูงอายุต่อการจัดสวัสดิการในเรือนจำจังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น พบว่า ผู้ต้องขังที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ กำหนดโทษจำคุก และจำนวนครั้งที่ต้องโทษต่างกัน มีความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดการสวัสดิการในเรือนจำจังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังที่มีประเภทของความผิดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในเรือนจำจังหวัดตราดแตกต่างกัน

สรุป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษา ก่อนต้องโทษต่ำกว่าปริญญาตรี ก่อนต้องโทษส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง และส่วนใหญ่มีความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล รองลงมาคือ สวัสดิการขั้นพื้นฐาน (ปัจจัย4) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสวัสดิการด้านการศึกษา

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษาก่อนต้องโทษ และอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านประเภทความผิดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ต้องขัง

1. ควรมีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาเพิ่มเติมสำหรับผู้ต้องขังที่มีความประสงค์จะศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อเป็นการเปิดโอกาสด้านการศึกษาให้กับผู้ต้องขังที่สนใจเพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ จะได้นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจภายหลังการพ้นโทษ

2. จัดให้มีการเยี่ยมญาติผ่าน วีดีโอไลน์ แทนการมาเยี่ยมญาติที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในผู้ต้องขังป่วยที่ญาติไม่สามารถเดินทางมาเยี่ยมได้ และในสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคโควิด 19 การจัดเยี่ยมญาติผ่านวีดีโอไลน์ ช่วยลดการแพร่กระจายเชื้อของโรคดังกล่าวได้

3. จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ป่วยในเชิงจิตใจ เช่น กิจกรรมนิมนต์พระสงฆ์เพื่อรับบาตรจากผู้ต้องขังป่วย การเยี่ยมญาติใกล้ชิดข้างเตียงในกรณีผู้ป่วยหนักและผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต เพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ และทำให้ผู้ต้องขังป่วยดังกล่าวจากไปอย่างสงบ

4. ความหลากหลายของสินค้าที่จัดจำหน่ายให้กับผู้ต้องขังป่วย ควรมีความหลากหลายมากกว่านี้ ควรปรับปรุง แก้ไข ให้สามารถสั่งซื้อสินค้าจากภายนอกเหนือจากร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

5. ปริมาณและความหลากหลายของหนังสือในห้องสมุดของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ควรมีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขัง และมีความหลากหลายเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ที่เหมาะสมตามความสนใจของผู้ต้องขังแต่ละคน

6. ควรจัดให้มีการเยี่ยมญาติใกล้ชิดปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้พบปะญาติอย่างใกล้ชิดเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

7. ควรจัดให้มีกองทุนเงินสงเคราะห์ให้กับผู้ต้องขังยากไร้ ผู้ต้องขังไม่มีญาติ สำหรับการเบิกจ่ายซื้อสินค้าที่จำเป็น และมีเงินสำรองเลี้ยงชีพให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษที่ยังหางานทำไม่ได้

8. ควรมีการจัดมูลนิธิสำหรับจัดหางานให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ เพื่อให้มีงานทำลดการกระทำผิดซ้ำ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในภาพรวมผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดแล้วที่มาใช้บริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เห็นด้วยกับการจัดสวัสดิการของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์อยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังที่มารับบริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมสำหรับผู้ต้องขังทุกคนต่อไป และปรับปรุงในสวัสดิการบางอย่างที่มีค่าเฉลี่ยน้อย เช่น อาหารที่จัดเลี้ยงผู้ต้องขังแต่ละวันมีให้คุณค่าทางอาหารครบ 5 หมู่ ตามหลักโภชนาการ และให้มีแนวทางแก้ไขในการให้ผู้ต้องขังสามารถสั่งซื้อ หรือให้ญาตินำอาหารจากภายนอกที่เป็นอาหารเฉพาะโรคเพื่อการรับประทานตามหลักโภชนาการได้ จัดการอบรมหลักและวิธีการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ต้องขังป่วยในโรคที่พบบ่อยภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานผู้ต้องขังจะได้มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องและเหมาะสม ประชาสัมพันธ์เพื่อการรับบริจาคหนังสือสำหรับผู้ต้องขังป่วย เพื่อจะได้มีตำราเอกสารอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้ต้องขังป่วย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ก่อนต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ ประเภทความผิด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังที่มารับบริการในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน อย่างมีความเท่าเทียมและเหมาะสม ไม่เลือกปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการเพิ่มตัวแปร และการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงความคิดเห็นต่อของผู้ต้องขังต่อการจัดในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เพื่อนำผลวิจัยที่ไปต่อยอดในการปรับปรุง แก้ไข การจัดสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานของกรมราชทัณฑ์และตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์ กองการเจ้าหน้าที่. (2562). รายงานข้อมูลอัตรากำลังของบุคลากรกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ.2562. นทพบุรี: กรมราชทัณฑ์ กองการเจ้าหน้าที่.
- กรมราชทัณฑ์. (2560). สวัสดิการ. เรียกใช้เมื่อ 14 มีนาคม 2564 จาก http://www.correct.go.th/?page_id=9829
- กรมราชทัณฑ์. (2561). ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์. เรียกใช้เมื่อ 16 มีนาคม 2564 จาก <http://www.correct.go.th/>
- กรมราชทัณฑ์. (2562). สวัสดิการผู้ต้องขัง. เรียกใช้เมื่อ 18 มีนาคม 2564 จาก http://www.correct.go.th/?page_id=9829
- ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์. (2562). การจัดการสวัสดิการผู้ต้องขังของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์. เรียกใช้เมื่อ 20 มีนาคม 2564 จาก <https://hosdoc.com/?fbclid>
- ปณิตา ศรศรี. (2560). แรงานต่างด้าว : ความสำคัญและการบริหารจัดการ. เรียกใช้เมื่อ 21 มีนาคม /2564 จาก <http://training.p3.police.go.th/doc/non4.pdf>
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม. (2546). กฎหมายการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. เรียกใช้เมื่อ 21 มีนาคม 2564 จาก <http://law.m-society.go.th/law2016/law/view/652>
- ศุภณัฐ แสนโคตร. (2558). ความคิดเห็นของผู้ต้องขังสูงอายุต่อการจัดสวัสดิการในเรือนจำจังหวัดตราด. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.